

TOELICHTING BELEIDSREGELS VERHAAL

Artikel 1 - Algemeen

Onderstaande artikelen hebben betrekking op verschillende fases in het proces. Artikel 3 heeft zowel betrekking op de minnelijke fase als de fase na een rechterlijke uitspraak. Artikel 5 tot en met 8 hebben betrekking op de minnelijke fase. Artikel 9 tot en met 11 zijn van toepassing na een rechterlijke uitspraak.

Op 1 januari 2004 is de Wet werk en bijstand (WWB) in werking getreden. De Participatiewet is hiervoor in de plaats gekomen. Deze wet is met ingang van 1 januari 2015 in werking getreden. Met de invoering van de WWB (en nu de Participatiewet) is het verhalen van de kosten van bijstand een bevoegdheid geworden. De verhaalsbepalingen zijn opgenomen in paragraaf 6.5 van de Participatiewet. Het college heeft besloten om van deze bevoegdheid tot het verhaal van kosten van bijstand gebruik te blijven maken.

Het college kiest voor voortzetting van de bestaande uitvoeringspraktijk.

De hiernavolgende toelichting op de artikelen van de beleidsregels is vrijwel ongewijzigd overgenomen in vergelijking tot de toelichting op de Beleidsregels verhaal WWB en WIJ van de gemeente Groningen welke beleidsregels het college nu heeft ingetrokken.

Artikel 2 - Verhaal jongmeerderjarige kinderen

In het verleden heeft het college reeds afgezien van verhaal van de aan de aan jongmeerderjarigen verstrekte aanvullende bijzondere bijstand. De voornaamste reden om dit beleid voort te zetten ligt in artikel 12 van de wet. Indien dit artikel goed wordt toegepast, wordt reeds bij de aanvraag voor bijstand onderzocht of de ouders aangesproken dienen te worden op hun wettelijke verplichting om bij te dragen in de kosten van het levensonderhoud van hun jong meerderjarig kind of dat er sprake is van omstandigheden op grond waarvan de bijstandsontvangende zijn onderhoudsrecht niet te gelde kan maken. Gezien deze toetsing door de uitvoeringsunits, is het niet nodig deze toetsing nogmaals in het kader van verhaal te laten doen.

Artikel 3 - Samenloop met terugvordering

Bij samenloop van de mogelijkheid de bijstand van de bijstandsgerechtigde terug te vorderen en de mogelijkheid tot verhaal, is het aan het college om te kiezen. Het college geeft de voorkeur om kosten van bijstand terug te vorderen omdat dit meer voor de hand ligt. Als er op grond van een besluit met terugwerkende kracht geen recht op bijstand is, dan heeft het college geen kosten van bijstand hoeven te maken. Hiervoor is de persoon die ten onrechte bijstand heeft ontvangen, primair verantwoordelijk. Daarmee is hij ook degene die als eerste voor terugbetaling aansprakelijk gesteld moet worden.

Artikel 4 - Verdere beperking verhaalsbevoegdheid

Een van de doelstellingen van de wet is werk voor inkomen. Deze doelstelling heeft tot gevolg dat zowel de gemeente als de bijstandsontvangende zich dient in te spannen op het gebied van de arbeidsinschakeling. Deze inspanning heeft, meer als voorheen onder de Abw, ook gevolgen voor de uitoefening van de verhaalsbevoegdheid.

Artikel 5 - Draagkracht van de onderhoudsplichtige op wie verhaald wordt

Bij de bepaling van de hoogte van de verhaalsbijdrage wordt gebruik gemaakt van de meest recente draagkrachtberekeningen en toelichting, zoals die zijn vastgesteld door de werkgroep alimentatienormen van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak, de zogeheten "Tremenormen". Indien de onderhoudsplichtige op wie verhaald wordt geen of onvoldoende inlichtingen verstrekt, en er ook op andere wijze geen of onvoldoende gegevens kunnen worden achterhaald, wordt een ambtshalve verhaalsbijdrage opgelegd. Indien de onderhoudsplicht (ook) de ex-partner betreft, bedraagt de ambtshalve vast te stellen verhaalsbijdrage de gehele bruto verstrekte en nog te verstrekken bijstand.

Indien de verhaalsplicht alleen minderjarige kinderen betreft, wordt voor de hoogte van de op te leggen verhaalsbijdrage aansluiting gezocht bij de NIBUD/CBS tabel met betrekking tot het eigen aandeel van ouders in de kosten van kinderen. Deze tabel is opgenomen in de Tremanormen. Het verhaalsbedrag wordt dan vastgesteld op de maximale behoeftenorm voor de minderjarige kinderen. Hierbij wordt uitgegaan van een inkomen van netto besteedbaar inkomen van € 5.000,00 per maand (tremanormen 2009).

Artikel 7 - Tijdelijk afzien van verhaal

Lid 2 en 3

De hoogte van de kruimelbedragen heeft zijn oorsprong in de SZW-circulaire van 14 juli 1995 (kenmerk BZ/AV/95/2681). Deze circulaire werd op 21 december 2002 ingetrokken. Het college ziet af van verhaal op grond van een kruimelbedrag indien de (aanvullende) verhaalsbijdrage € 25,- per maand of minder bedraagt c.q. € 300,- per jaar of minder.

Lid 4

De wetgever heeft met de wijziging van de Faillissementswet (1 januari 2008) tot uitdrukking gebracht dat een schuldsanering in het minnelijke traject de voorkeur verdient boven een schuldsanering op grond van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Het college zal daarom zoveel mogelijk proberen mee te werken aan de totstandkoming van de minnelijke schuldregelingen.

Met de intrekking van (artikel 13 van) de Invoeringswet WWB op 1 januari 2009 is artikel 93a van de Algemene bijstandswet (Abw) definitief komen te vervallen. Deze bepaling regelde de mogelijkheid om geheel of gedeeltelijk af te zien van verhaal bij totstandkoming van een schuldregeling. In paragraaf 6.5 van de WWB (en nu de Participatiewet) is een dergelijke bepaling hierover niet teruggekeerd. De reden hiervoor is dat verhaal van bijstand sinds 1 januari 2004 een bevoegdheid van het college is geworden. In artikel 7 sub 4 van deze beleidsregels worden nu de voorwaarden opgesomd waaronder het college akkoord kan gaan met een voorstel tot minnelijke schuldregeling. De voorwaarden onder a tot en met c zijn ontleend aan artikel 93a van de Abw. Het college vindt het belangrijk dat bij de totstandkoming van een schuldregeling de Gedragscode Schuldregeling van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet wordt toegepast. Deze gedragscode vormt voor het college een belangrijke waarborg voor de kwaliteit van de schuldbemiddeling en biedt tevens een aantal concrete aanknopingspunten voor de aanvang en duur van uitstel van betaling en tijdelijk afzien van invordering. Het gaat daarbij om de dagtekening van de overeenkomst tot schuldregeling en de zogenaamde 120-dagen-termijn.

Lid 5

Deze regel stond voorheen in artikel 92 lid 2 Abw. Vanaf 1 januari 2009 is artikel 92 lid 2 Abw vervallen. Alleen toepassen in uitzonderlijke gevallen. In beginsel eerst 6 maanden tijdelijk afzien van verhaal en dan opnieuw bekijken.

Artikel 8 - Heronderzoek

Aanhef

Er werd eerst een heronderzoek voorgeschreven na een termijn van 18 maanden. In verband met de invoering van de tremanormen van juli 2009 en uit efficiency-overwegingen is gekozen voor een langere termijn van 2 jaar.

Lid 1

Uit oogpunt van doelmatigheid is er voor gekozen om in deze gevallen van een heronderzoek af te zien.

Lid 2 en 4

Uit oogpunt van doelmatigheid en omdat een executoriale titel in beginsel ten uitvoer moet worden gelegd, wordt er geen heronderzoek gedaan.

Artikel 9 - Uitstel van betaling in verband met tot stand brengen minnelijke of wettelijke schuldregeling

Lid 1

Er is aansluiting gezocht bij de Gedragscode Schuldregeling van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet. In deze gedragscode vormt de dagtekening van de overeenkomst tot schuldregeling het beginpunt van de periode van 120 dagen waarbinnen de minnelijke schuldregeling tot stand moet komen. Indien de wettelijke schuldregeling of de minnelijke schuldregeling niet tot stand is gekomen, vervalt het verleende uitstel van betaling. Dit betekent dat de verhaalsbijdrage over de periode waarover uitstel is verleend, alsnog als achterstand zal worden ingevorderd. Dit uitstel leidt dus niet tot afstel.

Lid 3

De verhaalsvordering is preferent. Gelegde beslagen blijven gehandhaafd, totdat op grond van artikel 10 van deze beleidsregels is besloten om tijdelijk af te zien van invordering. In de meeste gevallen zal het beslag een aflossing op de achterstand zijn. Het handhaven van het beslag zorgt er in elk geval voor dat de opeisbare achterstand wordt verlaagd. Het college hecht waarde aan het handhaven van een al gelegde beslag omdat het vaak de nodige inspanningen heeft gekost om het te kunnen effectueren. Daarnaast loopt het college een voor haar onaanvaardbaar risico dat bij het opheffen of opschorten van beslag, andere (nieuwe) beslagleggers alsnog beslag gaan leggen.

Artikel 10 - Invordering in afwijking van executoriale verhaalstiel

Onder een executoriale verhaalstiel wordt hier verstaan een rechterlijke verhaalsuitspraak en een executoriaal verhaalsbesluit (dwangbevel) op grond van artikel 62b van de wet (voorheen artikel 96 Abw). Een executoriale verhaalstiel moet in beginsel ten uitvoer worden gelegd. Dit betekent dat de onderhoudsplichtige op wie verhaald wordt enkel via de rechter kan verzoeken om een wijziging van de opgelegde verhaals- of alimentatieverplichting. In dit artikel worden drie situaties beschreven, waarin –zonder tussenkomst van de rechter- tijdelijk wordt afgezien van invordering van de uit een executoriale verhaalstiel voortvloeiende verhaalsverplichtingen. Om geen afbreuk te doen aan de betekenis van de rechterlijke uitspraak, wordt niet gesproken van voorlopig afzien van verhaal, maar van het tijdelijk afzien van invordering. De verhaalsverplichting blijft bestaan, maar de vordering (sub 2 en sub 3) wordt tijdelijk bevroren en er wordt tijdelijk niet ingevorderd. Wanneer de voorwaarde waaronder tijdelijk kan worden afgezien van invordering is komen te vervallen, herleeft de invordering van de verhaalsbijdrage (sub 3). De onderhoudsplichtige op wie verhaald wordt of de schuldregelende instelling zal het college op de hoogte moeten brengen van het moment waarop de schuldregeling van kracht is geworden of wanneer deze –al dan niet tussentijds- is beëindigd.

Artikel 11 - Buiten invordering stellen van verhaalsachterstand

Lid 1 tot en met

Op onderdelen is aansluiting gezocht bij de Beleidsregels terug- en invordering Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015. Bij toepassing van subregel 1 of 4 mag geen sprake zijn van een lopende verhaalsbijdrage.